

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 720-01-1/2020/9
Ljubljana, 1. 7. 2020

Državni svet Republike Slovenije je na 31. seji 1. 7. 2020, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15 in 55/20), obravnaval Pobudo Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport glede systemske ureditve klasifikacije delovnih prostorov umetniških ustvarjalcev ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F in 81/18 – odl. US) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport ter predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport se glasi:

V okviru načrtovane spremembe prostorske in gradbene zakonodaje naj Ministrstvo za okolje in prostor systemsko uredi vprašanje klasifikacije delovnih prostorov za umetniško ustvarjanje (npr. umetniški oz. bivalni atelje, delavnica, laboratorij, studio) in v okviru tega spremeni oz. dopolni Uredbo o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/18), ki določa klasifikacijo vrste objektov glede na namen njihove uporabe, ter v njenem okviru posebej opredeli tovrstne prostore.

Obrazložitev:

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je na Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport (v nadaljevanju: komisiji) naslovila pobudo, da se opredelita do Poziva k ureditvi klasifikacije stavb in registracije umetniških, bivalnih ateljejev, delavnic, laboratorijev in studiev, s katerim Združenje dramskih umetnikov Slovenije (v nadaljevanju: ZDUS) poziva slovenske občine, da v svoje odloke o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ) ustrezno umestijo prostore za umetniško ustvarjanje.

Komisiji sta se na seji 22. 6. 2020 seznanili s pozivom ZDUS, da veljavna ureditev klasifikacije stavb ne ureja delovnih prostorov umetnikov in drugih ustvarjalcev na področju kulture, zato predlagata spremembo klasifikacije stavb v smeri posebne obravnave tovrstnih prostorov. S tem bi ustvarjalci na področju umetnosti in kulture dobili možnost za oprostitve ali zmanjšanje višine NUSZ, ki danes predstavlja pomemben delež stroškov njihovega umetniškega delovanja, saj so ti prostori

večinoma obravnavani kot poslovni ali stanovanjski prostori. V ZDUS ocenjujejo, da bi morali umetnikom in drugim ustvarjalcem na področju kulture, ki so generator kulturnega in družbenega razvoja na sploh, priznati specifičnost uporabe delovnih prostorov, v katerih izvajajo kulturno-umetniško ali kulturnovarstveno dejavnost, saj ti prostori niso niti stanovanja niti poslovni prostori.

Kot ugotavljata komisiji, zakon, ki ureja stavbna zemljišča, sicer omogoča oprostitev plačila NUSZ v primeru objekta, ki se uporablja za kulturne namene, vendar take klasifikacije, kot jo predlaga ZDUS, veljavna ureditev ne pozna.

Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/18), ki določa klasifikacijo vrste objektov glede na namen njihove uporabe, povzema štiri ravni klasifikacije, ki so usklajene s klasifikacijo EUROSTAT, na nižji in bolj podrobni ravni pa so klasificirane tudi stavbe za kulturo in razvedrilo. Kot je bilo pojasnjeno na seji komisij, bi se lahko znotraj podrobnejše klasifikacije uvedle dodatne kategorije na način, kot to predlaga ZDUS (npr. umetniški oz. bivalni atelje, delavnica, laboratorij, studio), pri čemer bi moral vsak lastnik stavbe v nadaljevanju v skladu z Gradbenim zakonom (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr. in 65/20) sprožiti postopek za spremembo namembnosti, ki se evidentira v bazah podatkov Geodetske uprave Republike Slovenije.

Komisiji podpirata prizadevanja Združenja umetniških ustvarjalcev Slovenije (s podporo Kulturniške zbornice Slovenije in Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije) za sistemsko oz. na ravni države enotno in posebno klasificiranje delovnih prostorov umetniških ustvarjalcev. Na ta način bi bila uporabnikom oz. lastnikom tovrstnih prostorov dana možnost drugačne obravnave pri določanju višine NUSZ, z vidika potencialno nižje finančne obremenitve pa tudi možnost izboljšanja njihove eksistence in kakovostnejšega ustvarjanja. Ob tem komisiji dodatno ugotavljata, da lokalne skupnosti v svojih odlokih o NUSZ danes tovrstne prostore, v katerih ustvarjajo kulturniki oz. umetniki, z vidika njihovega namena obravnavajo različno (npr. poslovni, stanovanjski ali drug namen), pri čemer imajo občine pri določanju izjem omejene možnosti.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da pobudo prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15 in 55/20) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Alojz Kovšca
predsednik